

# Hvad kan man lære af succesen babysalmesang?

Meget tilfredse deltagere, ikke den store tilknytning til kirken, og manglende opfølgning er nogle af hovedkonklusionerne i forskning om babysalmesang og børnefamiliers relation til kirken.

Af Rikke Bøgh, Danmarks Kirkelige Mediecenter

Mange sogne er gode til at diskutere de ting, der ikke fungerer. Men man skal også lære af sine succeser. Derfor er det interessant at se på en aktivitet som babysalmesang. For hvad foregår der egentlig, når folkekirken har succes? Hvad får børnefamilier, der normalt ikke kommer i kirken ud over til jul og bryllup, til frivilligt at gå ind i kirken, og endda tage deres barn med? Faktisk kommer en typisk babysalmesangsdeltager lige så meget i kirken det halve år, som hun ellers typisk gør på fem år. I rapporten "Tager du barnet ved hånden, tager du moderen ved hjertet" har Center for SamtidsReligion ved Aarhus Universitet undersøgt aktiviteten babysalmesang ud fra en række interviews og deltagerobservationer over hele landet.

## NÆRVÆR OG MENING

Mødrenes begrundelser for at gå til babysalmesang er mange. Men helt overordnet handler det om at lave en meningsfuld aktivitet med sit barn, og finde et rum, hvor man kan have nærvær med sit barn og andre. Når mødre bliver spurgt, er der også en del, der gerne vil give kristne værdier videre. Det er folk, der også går til babysvømning og mange andre ting med deres barn, men kirken er noget specielt. Det ord optræder tit. Det er noget særligt at være henne i kirken. Men de ser det ikke som dåbsoplæring. Faktisk er ordet dåbsoplæring det, der giver de suverænt laveste interessescorer i rapportens interviews. Bruger man derimod bredere vendinger som kendskab til kirken og kendskab til kristendom, er der langt flere, der nikker. Så forskningen tyder på, at der også er noget i, hvad man kalder ting, der er med til at skabe nogle barrierer. Deltagerne ser altså ikke babysalmesang som en del af en større pakke hen mod et øget engagement i kirken. De er ikke voldsomt interesseret i at se det som en oplæring eller en introduktion til at gå i kirke om søndagen. Til gengæld siger de tydeligt, at de gerne vil gå til andre ting, der minder om babysalmesang, og passer til dem, der hvor de er i deres liv som børnefamilie.

## KIRKERUMMET ER NOGET SÆRLIGT

En af de ting, der betyder meget for mange deltagere, er kirkerummet. Det bliver rigtig mange steder opfattet som en meget vigtig del af babysalmesang. Det samme gør salmerne. Mange mødre peger på, at det er dejligt at synge dem og lære dem at kende. Faktisk er det en af de ting, mødre tager med sig hjem. Her flytter de noget fra kirkens rum og ind i deres private hjem. Faktisk er alle brugerne i undersøgelsen enige om, at måden hvorpå babysalmesangsaktiviteten er bygget op, af små ritualer og gentagelser koblet med fagter og bevægelser, er noget af det vigtigste ved babysalmesang. Det skaber tryk og genkendelighed hos både babyer og mødre. Overordnet set er deltagerne glade, tilfredse mødre, der fortæller, at det har været en god oplevelse for dem og deres børn at gå til babysalmesang. Faktisk ville 100 % af de adspurgte anbefale babysalmesang til andre. Og de er tilfredse, selv om undersøgelsen viser, at babysalmesang er meget forskelligt fra kirke



Danmarks Kirkelige Mediecenter sætter i en artikelserie fokus på børn, familie og kirke med afsæt i rapporten "Tager du barnet ved hånden, tager du moderen ved hjertet".

Rapporten er en del af et større projekt hos Danmarks Kirkelige Mediecenter med fokus på relationsskabelse mellem den lokale kirke og børnefamilierne. Rapporten er udført i et samarbejde med Center for SamtidsReligion ved Aarhus Universitet. Rapporten fokuserer på en specifik succesfuld folkekirkelig aktivitet, som er målrettet børnefamilier, nemlig babysalmesang.

til kirke, og alt efter om det er en præst, en organist, en musikpædagog eller en helt fjerde, der står for aktiviteten.

### DELTAGERNES BAGGRUND

Den typiske babysalmesangsdeltager er en kvinde på 33 år med en mellemlang videregående uddannelse. Hun er medlem af folkekirken og har et lille barn, som hun er på barsel med. Barnet er som oftest netop blevet døbt, eller skal døbes inden længe. Når hun bliver spurgt direkte, ser hun sig selv som et troende menneske, selvom det er svært for hende at sætte ord på hvorfor. Hun beder eller mediterer en gang imellem, og kommer gerne i kirken til højtiderne, særligt juleaften. Hun har ikke noget klart billede af, hvilken rolle folkekirken spiller i dag, men det er ikke en institution, hun selv vil søge til i forhold til at få svar på familiespørgsmål, og ser ikke folkekirken som svargiver på samfundsmæssige problemer. Modsat har hun en følelse af, at folkekirken har noget at give til folk, når det angår åndelige behov. Hun tager sit barn med i kirken til babysalmesang, fordi hun godt kan lide kirken, og fordi både hun og barnet får noget ud af det. Barnet stimuleres på måder, hun ikke selv kan gøre derhjemme, og hun får samtidig et fællesskab med de andre mødre og deres babyer. Hun ser babysalmesang som en god måde at introducere barnet til kirken, salmerne og kristendommen på, men hun opfatter ikke selve aktiviteten babysalmesang som en religiøs aktivitet. Faktisk er 7% af deltagerne i undersøgelsen ikke medlem af folkekirken, og hvert tiende barn skal ikke døbes. Langt de fleste er dog medlem, og har eller skal have døbt deres barn.

I undersøgelsen peger kirkerne selv på, at det primært er de ressourcestærke, der benytter sig af tilbuddet om babysalmesang. De fleste steder når man ikke de resourcesvage mødre, hvilket får nogle til at pege på, at kirkerne kunne være bedre til diakonien, men at det også vil kræve flere ressourcer.

### DET KNIBER MED OPFØLGNINGEN

Rapporten anslår, at 55-60 % af pastoraterne udbyder babysalmesang. Mest udbredt er det i København og Helsingør stifter. Generelt viser kirkernes svar, at formålet med babysalmesang i folkekirken er at åbne kirken for folk, der normalt ikke kommer i kirken udover ved særlige højtider. Det handler som udgangspunkt ikke om at gøre brugerne mere religiøse. Dette ses i højere grad som en sidegevinst, der må komme af sig selv, da kun få er interesserede i at markedsføre babysalmesang som dåbsoplæring eller introduktion til kristendommen. Dog svarer størstedelen af kirkerne ja til, at babysalmesang er dåbsoplæring, men det er samtidig tydeligt, at dette aspekt af babysalmesang ikke er en reflekteret del af formålet, når kirkerne indfører babysalmesang i deres aktivitetsudbud.

Der er næsten ingen opfølgning på babysalmesang. Man sætter det i gang, og så lader man det køre. Faktisk viser forskningen, at det endda er meget få steder, man ser babysalmesang som en ressource til at opbygge relationen til mødrene. Man er tilfreds med, at det er en succes. Rapporten viser, at man ikke bibeholder kontakten til de her mødre i særlig høj grad. Mange steder beder man ikke engang om at få deres e-mailadresse, og hvis man gør, er det ikke noget, man følger voldsomt op på. Det undrer ligefrem nogle af deltagerne.

Tilbyder I babysalmesang i jeres sogn? Og hvis, hvorfor gør I det så? Hvordan følger I op efterfølgende? Og hvem er det for? På [www.debatderbatter.dk](http://www.debatderbatter.dk) finder du en række korte videoklip på baggrund af forskningen. Formålet er at inspirere og igangsætte debatten i jeres sogn. Her finder du også et link til hele rapporten.

*”Det bedste ved babysalmesang er: Alt! Det har været en fuldkommen fantastisk oplevelse for både min datter og jeg. At opleve hendes reaktion på det, der foregik, at opleve et helt fantastisk og intenst nærvær mellem os, og det højtidelige ved at det foregik i kirkerummet (akustikken ikke mindst). Det har påvirket min datters oplevelse af kirken, jeg fornemmer hun føler sig tryk i kirken, at hun slapper af. Jeg vil anbefale babysalmesang til alle nybagte forældre, troende eller ej!”*

**BABYSALMESANGSDELTAGER I  
RAPPORTEN**



Side 2 af 2